No. 133. DINGSDAG 6 NOVEMBER. 1860

ZEVEN EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentien is van een tot vijf regels *f* 1.00, en voor elken regel meer *f* »-15, behalve *f* »-35 zegelregt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

6 Nov.

Capua heeft zich overgegeven en de bezetting, 8000 man sterk, trekt er uit met militaire eer. Daarna legt zij de wapens neer en wordt naar Napels getransporteerd, om daar te worden ingescheept.

Waarheen?

Wie ontvangt met pleizier die acht duizend logeergasten?

Een gedeelte der Sardinische legerdivisie—*Sonnaz*, is de Garigliano gepasseerd en wel over eene ijzeren brug, die eerst genomen werd met 800 man Napolitanen. Daarop werd door Sardinische mariniers, bij de monding van genoemde rivier, eene schipbrug gelegd en verder op nog eene ijzeren brug en zondag jl. zou geheel de Sardinische armee dien stroom overtrekken.

De Napolitanen retireerden terug in de rigting van Gaëta. Volgens nog latere tijdingen is er achter de zoo even genoemd rivier hevig gevochten. De Sardiniers grepen de Napolitanen in 't front aan en joegen hen, na een scherp gevecht, op de vlucht. Tenten, wagens, oorlogsmaterieel en tal van krijgsgevangenen vielen in handen der Sardiniers, die den vijand achtervolgden tot bij Gaëta en al dadelijk de hoogten om de stad in bezit namen.

Geen wonder, dat er zijn, die reeds het bombardement hoorden van Gaëta.

Men vermoedt, dat Koning *Franciscus* het niet lang meer te Gaeta zal uithouden en dan gebruik kan maken van het Fransche smaldeel, onder den vice-admiraal *de Tinan*, dat de communicatie met de zee openhield!

Ook de commandant van het Engelsche schip heeft Z. M. vrij transport, met kost en bediening, aangeboden.

Men moet zeggen, dat de beide Mogendheden zeer ijverig zijn, om den Bourbon — weg te helpen.

Dat er eerst nog eene groote bloedige bataille zal worden geleverd, betwijfelt men, want de Koninklijke troepen zijn ontmoedigd.

Koning *Victor Emmanuel* gaf reeds een programma uit van den zegevierenden intogt, dien hij in Napels denkt te houden, als Gaëta is gevallen en Koning *Franciscus* zijn land heeft verlaten.

Die Monarch reist gewoonlijk niet met de nachtschuit.

Toen wij onzen lezers mededeelden, dat de Fransche admiraal *de Tinan* het Sardini che escader, 't welk de Napelsche schepen voor Gaë a aantastte, den strijd deed staken, hadden wij de telegrafische depêche, ons geworden, niet woordelijk vertaald, iets dat wij ook zeer zelden doen, omdat die depêches dikwijls het kenmerk dragen van onnaauwkeurigheid, ja somtijds iets melden, zóó klaarblijkelijk onwaar, dat wij het u niet durven opdisschen.

De depêche, waarvan wij hier spreken, verhaalde ons woordelijk: »het vuur van het Sardinische escader werd door het Fransche tot zwijgen gebragt» en dit wil in de krijgsmanstaal zeggen: »het geschut der Sardiniers werd door het geschut der Franschen gesmoord.» Dit was een vreemdig feit en wij konden niet gelooven, wat sommige bladen bijna gelijktijdig berigtten: »de Fransche admiraal ontving van den Keizer order, om de Sardinische schepen, indien zij een aanval op Gaëta wagen, in den grond te boren.»

Het blijkt nu, dat onze meening niet geheel en al ongegrond was en dat het Sardinische escader, 't welk landingstroepen aan boord had, op de ernstige aanmaning van den Franschen admiraal, om eene landing, onder bescherming van het geschut, niet te wagen, aan de waarschuwing, hoewel *protesterende*, gehoor gaf.

Dit protest werd in handen gesteld èn van den Franschen vlootvoogd zelven èn van den bevelhebber van het Engelsche linieschip *Revanon*.

»Maar», vraagt gij, »waartoe die tusschenkomst van de Fransche zeemagt?»

Vooreerst, omdat Frankrijk met de overige Mogendheden de blokkade van Gaëta niet erkent, en ten anderen, omdat Koning *Franciscus* II het corps diplomatiek nog bij zich heeft en het daarvoor de communicatie met de zee vrij wilde houden!

Alzoo — het »in den grond boren» en het »tot zwijgen brengen» is eigenlijk niet anders dan eene »beleefdheid» van Keizer *Napoleon* jegens de Europesche diplomatie en, voegt deze of gene onzer lezers er in stilte bij, eene tusschen-acte van de politieke comedie, waarin *Napoleon* en *Victor Emmanuel* de hoofdpersonaadjes zijn.

Naauwelijks is Napels *vrij*, of voor de Protestanten die zich aldaar bevonden en tot nu toe God alleen in 't verborgen mogten dienen en die, in den bijbel lezende, hunne deuren moesten sluiten, is een beter tijd aangebroken. Zij vroegen onmiddelijk aan *Garribaldi* vergunning, om eene kerk te mogen bouwen ten einde daarin God, volgens de gebruiken hunner Kerk, in 't openbaar te dienen.

Het antwoord liet zich niet lang wachten. De dictator stond het verzoek niet alleen toe, maar hij schonk aan de Protestantsche gemeente ook een plein, waarop het bedehuis kon worden geplaatst.

»Ik schenk u dit», zeide hij, »mede uit erkentelijkheid voor den krachtigen en grootmoedigen zedelijken invloed, waardoor het Protestantsche Engeland de verhevene zaak van Italie heeft ondersteund en dit geschenk is slechts eene geringe belooning voor die weldaad.»

Voortaan zullen er geene bijbellezende *Madiai's* in de gevangenissen van Italie worden gevonden — eene Israelitische moeder haar kind niet behoeven te bewaken, opdat geene dweepzieke hand het teeken des kruises op het voorhoofd van den kleine make en hem daardoor eene prooi doe worden van het ultramontaansche Rome.

De Protestantsche Kerk zal hare zendelingen in Italie doen optreden met den bijbel, en de blijdste boodschap die ooit tot stervelingen is gebragt, allen aanbieden, die geen vrede hebben met het magtwoord van den priester: »geloof wat Rome gelooft, of gij sterft zonder hoop op eene zalige toekomst!»

»De Protestantsche kerk vrij!

»De Israelitische gezindte geene belemmering in de openbare uitoefening van hare godsdienst!»

Zoo luidde het bevel van *Garribaldi*, maar hij sprak nog meer.

»Daar de invloed der kerkelijke overheid eenvoudig van zedelijken aard en niet van wereldlijken aard moet zijn en daar er niet de minste grond bestaat, welke aan de geestelijken aanspraak geeft op bevoorregting in uitzondering in strafregtelijke zaken, maar integendeel in die zaken volstrekte gelijkheid van alle burgers wordt vereischt, zoo besluit de prodictator het volgende:

»Alle rescripten en besluiten, en in het algemeen alle bepalingen hoegenaamd, welke aan geestelijken in zaken van het burgerlijke regt of van het strafregt voorregten en persoonlijke vrijdommen verleenen, worden voor altijd ingetrokken en afgeschaft.»

Dat is *geven en nemen*, niet tot genoegen van de ultra montaansche partij.

Ook de Israeliten hebben nu vrijheid van godsdienst oefening. De Bourbon-dynastie duldde dat niet en in de Beide Sicilien werd dus geene Israelitische gemeente gevonden.

Lamoricière twist nu in de dagbladen met den Franschen gezant te Rome over den tekst eener depêche. Wie gelijk heeft weten wij niet, maar het is verkeerd, dat de eens zoo beroemde krijgsman, het zwaard opstekende, nu de pen hanteert en dit wel tegen een diplomaat. Het papier is een terrein, waarop een goed *soldaat* gewoonlijk niet te huis is en de ronde zoon van Mars wordt dikwijls en meestal zeer gemakkelijk totaliter verslagen door een regtsgeleerde van zeer sober talent.

Lamoricière is den titel van Prins aangeboden, maar hij bedankte en zal zich voorshands met Baron of Graaf tevreden stellen.

Het verslag van zijne (ongelukkige) krijgsbedrijven is nog niet afgewerkt.

Hij kan geen *goed* slot vinden en dit gelooft men gaarne.

Uit Munchen wordt van goederhand gemeld, dat door onderscheidene hooggeplaatste geestelijken in Duitschland den Paus het verzoek is toegezonden, om met het oog op den tegenwoordigen staat van zaken, Rome te verlaten en zich voorloopig in Duitschland te vestigen.

Lord *John Russell*, die *moest* spreken over de jongste gebeurtenissen in Italie, sprak aldus:

»Engeland *kan niet ontkennen* dat de Italiaansche Volken gegronde redenen hebben gehad om tegen hunne Regeringen op te staan en Engeland *kan niet afkeuren*, dat Koning *Victor Emmanuel* hen daarbij heeft ondersteund.»

Dit wil in eenvoudig Nederduitsch zeggen: »Italie heeft gelijk en Koning *Victor Emmanuel* ad idem. Adju *Bourbon* en Hertogen en Hertogin — en . . . .

Pius is er nog, en in Venetie waait steeds de Oostenrijksche vlag.

De Spaansche Kabinets-president, Maarschalk *O'Donnell*, heeft in den Senaat gezegd, dat het Spaansche Gouvernement *deernis* gevoelt met de *smart* van den Paus, maar dat het om Rome geene politiek van *waag*stukken kon volgen.

»Deelnemen aan het *hartzeer* van den algemeenen Vader der geloovigen», zoo vervolgde hij, »en zijne zaak bepleiten op een congres, dit is alles, wat Spanje kan doen.»

Niet bijzonder veel voor de *meest Catholiek-gezinde* natie van Europa!

Wat de conferentie te Warschau betreft — men lacht er hartelijk om, nu het vrij waarschijnlijk is, dat er zeer veel werd geproken, maar weinig beslist, omdat men elkander niet meende, of niet vertrouwde, of niet mogt lijden, of — zich zelven te zwak gevoelde.

In Oostenrijk blijft de ontevredenheid over de verleende hervormingen voortduren. Niet onaardig is de vergelijking waarvan het *Journ. de St. Pétersbourg* zich ten deze bedient. Het blad zegt dat, als men de Oostenrijksche Staten eens als kinderen van een talrijk gezin en de Oostenrijksche Regering als den vader kon beschouwen, men Hongarije zou moeten vergelijken bij den oudsten zoon, die niet meer met zijn despotieken vader kan wonen en alles doet om zich van hem te scheiden. De andere kinderen zijn of nog te jong, of schroomvallig en gehoorzaam, of wel bedorven. Het voorbeeld van den oudste wordt echter besmettelijk en weldra verschijnt de oppositiegeest ook bij de anderen, zoodat de vader eindelijk begrijpt, dat de familie niet meer op dezelfde wijze kan worden bestuurd als te voren. Hij wil echter nog zijne kinderen niet bijeenroepen om hen zelven te raadplegen en beslist daarom zelf de kwestie; hij komt tot eenige concessiën, maar geeft daarbij den oudste de meeste regten. De anderen zijn echter ontevreden en de oudste wil niet aannemen wat hem wordt gegeven. De reden is dat de oudste juist vreest, dat die meerdere regten jalouzie bij de anderen zullen verwekken, hen zich bij den vader zullen doen aansluiten en aldus op zijn nadeel zullen uitloopen, daar hij bij de nieuwe schikking toch in het ouderlijk huis moet blijven.

Dat er Franschen zijn, die met verachting de lijdzaamheid van het Fransche volk aanschouwen, is niet te verwonderen. Welk een onderscheid is er tusschen Parijs in 1848, toen *Lamartine* van het balcon van het stadhuis de vrijheid *voor allen* in *alles* in poëtisch proza schilderde en op dit oogenblik!

Die een bewijs wil, luistere:

Een der voornaamste Parijsche tijdschriften, zou een artikel plaatsen over den dood van *Cezar*, door een bekwame pen geschreven. De steller behandelde de politieke zijde van deze gebeurtenis en had voornamelijk beschouwingen geleverd over den brief van *Cicero*, waarin deze aan *Brutus*, *Cassius* en den anderen zaâmgezworenen het verwijt doet, niet te hebben partij getrokken van de eerste oogenblikken na den moord van *Cezar*, om zich aan het hoofd der regering te plaatsen en de voormalige Republiek te herstellen. De Minister van Binnenlandsche Zaken, met den inhoud van het opstel bekend gemaakt (en van wat wordt aan de Regering geen kennis gegeven, dank zij het voortreffelijk policie-stelsel!) verbood de opneming, op den vreemdsoortigen grond, dat men er een waarschuwing in zou kunnen zien, gegeven aan de tegenstande der regering ten opzigte van de na 's Keizers dood te nemen maatregelen.!

Volgens nadere berigten uit China hebben de Engelschen en Franschen, bij de verovering der Taku-forten, ongeveer 500 man dooden gehad en vond men, na de overgave, in het gewigtigste fort *duizend* gesneuvelde Tartaren.

De buit die er gemaakt werd, bestond uit 600 stukken bronzen geschut van zeer zwaar kaliber.

Het ontbreekt de valsche kaalkoppen gewoonlijk niet aan materieel, maar aan krijgstalent; niet aan snoeverij als de vijand hen den rug laat zien, maar aan courage, als het uur van den strijd daar is.

En als de kans slecht voor hen is, dan zijn zij *kruipend*.

Wat wijst de politieke barometer van Europa op dit oogenblik?

Daarover zijn de scherpste oogen op staatkundig en diplomatisch terrein in de war en de een ziet geheel iets anders dan de andere.

Er zijn zeer verstandige lieden, die vrij spoedig het kanon denken te hooren 't welk een Europeschen oorlog aankondigt — er zijn anderen, op wier oordeel men prijs mag stellen, die gerust gaan slapen tot de lieve Meimaand van 1861.

Wie hebben gelijk?

Dit weet niemand, omdat, al ligt het niet in het plan van de Potentaten, om onmiddelijk den krijg te beginnen, een klein zoogenaamd »toeval» de vonk in het kruid kan doen werpen en geheel Europa in lichte laaije vlam zetten.

Zoo kon het kleine kibbelpartijtje voor Gaëta, tusschen *de Tinan* en den Sardinischen admiraal, het onverwachte sein zijn geweest tot een bloedigen strijd, die weldra geheel Europa in 't harnas bragt en zulke gelegenheden zijn er vele. *Palmerston*, die eenige steden van Engeland wilde bezoeken, maar hoorde van »in den grond boren» en »tot zwijgen brengen», vertrok hals over kop naar Londen, want de groote vraag stond hem onmiddelijk voor den geest: »zal de Fransche Marine de wet stellen in de Middellandsche Zee?»

Keizer *Napoleon* III wil steeds de handhaver van den Europeschen vrede worden genoemd en opdat men niet zou mogen twijfelen aan zijne opregte begeerte, om den tempel des vredes open te houden, vermeerdert hij het effectief der Keizerlijke garde van 24 op 30,000 man.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

— Uit 's Hage schrijft men aan de *M. Ct.*, dat in de aanstaande bijeenkomst van de leden der Tweede Kamer van de Staten Generaal, van Regeringswege de wet op de nationale militie zal worden aangeboden.

— De krijgsraad in de 1 Mil. auditie heeft een soldaat, gedecoreerd met de medaille voor 24 jaren trouwe dienst, wegens een diefstal van *zes centen* veroordeeld tot een jaar kruiwagenstraf, met vervallen-verklaring van den militairen stand.

— De prijzen van het *vette vee*, waren op de jongste weekmarkt te Zwolle nog lager dan vroeger, zoodat het tegen 36 à 40 cent het Nederl. pond werd verkocht.

— Er wordt op onze kust nog al schelvisch gevangen en waar de visscherij mislukt, wijt men dit aan de petermannen en zeehanen.

Overigens vangt men, verdraaid als ook de vischwereld is, tarbot aan den hengel.

— Men zegt dat de Centraal-Spoorweg Maatschappij het plan heeft eene *vaste* brug over de IJssel te leggen, *beneden* het Katerveer.

Dan is, roept de *Kamper Courant*. de scheepvaart op den IJssel, de levensbron van Kampens welvaart, den doodsteek geven.

— Te Maastricht is op 31 j.l. de doodstraf voltrokken aan den beruchten *Nathan*. Die ongelukkige toonde geen berouw en stierf zoo als hij had geleefd.

— De nijverheids Sociëteit te Zwolle is op den laatsten October op plegtige wijze geopend.

— Jl. Vrijdag begaf zich de heer regter-commissaris bij de regtbank te Zwolle, met den heer subst. officier van justitie en een fung. griffier, vergezeld van twee geneeskundigen, naar de gemeente Oldemarkt, ten einde aldaar eene geregtelijke schouwing te houden over het lijkje van een pas geboren kind, dat in den morgen van den 30 October jl. te Paaslo gemeente Oldemarkt, in een waterput is drijvend gevonden en daarin reeds eenige dagen scheen gelegen te hebben Onderscheidene personen zijn vervolgens door den regter commissaris gehoord, waaronder ook zekere Lutje [illegible] Woerde, oud 21 jaren, tegen welke zoodanige bezwaren gerezen zijn, dat zij terstond in voorloopige bewaring is genomen, om vervolgens naar het huis van verzekering te Zwolle overgebragt te worden.

Naar men verneemt, moet de schuldige hare misdaad reeds hebben beleden

— Men schrijft uit Enschede aan de *Kamper Courant*, ten aanzien van het berigt uit Lonneker (zie ons vorig nommer) het volgende:

„Den 25 Oct. in den vroegen voormiddag passeerde alhier het Almelosche Geregt zoo men zulks hier noemt, zijnde de Heeren officier van Justitie, Regter Commissaris en Griffier, zich naar de buurtschap Lonneker begevende, ten einde, bijgestaan door de vereischte geneeskundigen, eene lijkschouwing te houden over eene op den 20 dezer zeer spoedig overledene hoog zwangere vrouw, welk lijk reeds te voren door eenen anderen doodgraver, onder toezigt van policieagenten, met haar kind was opgedolven.

Wat de grond hiervan is, kan met zekerheid voor als nog niet gezegd worden, doch mag men de straatgeruchten gelooven, dan was deze vrouw, die kort te voren nog had helpen dorschen, niet wèl geworden, hetgeen den man in aller ijl had doen loopen naar den Heer Pastoor in die buurtschap en naar de vroedvrouw. — Bij de komst van deze, was de vrouw reeds dood, had eene afgrijselijke manier van verlossing plaats gegrepen en was het kind door den Pastoor aan de vroedvrouw overhandigd, althans moet hij aan deze gelast hebben het kind spoedig in het bad te krijgen en goed te wrijven, dan niets baatte, moeder en kind waren dood!

De vraag zoude zich nu voordoen; of vóór gemelde verlossing de moeder werkelijk overleden was, of zich in eene flaauwte had bevonden en of het iemand anders dan eenen geneeskundige geoorloofd is eene operatie te doen.

Algemeen is men verlangende meer bepaald iets daarvan te vernemen en twijfelt men ook niet, dat de justitie deze zaak met klem zal onderzoeken en door geneeskundigen naar eisch zal worden voorgelicht, moetende de long van het kind, zoo gezegd wordt, op het water niet hebben kunnen drijven, maar dadelijk gezonken zijn.

Zoo men zegt moet bij het aangeven van het overlijden uit de verklaringen der getuigen een vermoeden zijn gerezen dat tot dit onderzoek aanleidig heeft gegeven."

— De Fransche Staatscourant, eene beschrijving gevende van de Amsterdamsche kermis, zegt, dat op een drukken nacht 100 000 menschen op straat blijven en 50 000 daarvan niets doen dan springen, zingen en drinken tot zij niet meer kunnen.

„Die beschrijving — zegt de *Heraut* — is nog te flaauw gekleurd."

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

Weenen. Dezer dagen werd hier eene adelijke dame, jonkvr. *Helene Stellwag von Carion*, 23 jaar oud, veroordeeld tot vijf jaar zware kerkerstraf en verlies van haar adellijken titel. Zij had zich schuldig gemaakt aan het ontvreemden van eene waarde van fl 80000. aan haar vader door eenigen zijner vrienden toevertrouwd, en welke zij binnen vier jaren aan haar toilet had verspild.

RUSLAND.

Als eene bijdrage tot de Russische zeden wordt de volgende anecdote medegedeeld: „De gouv.-gen. W., van het gouvernement P., gevoelde voor de vrouw van een door hem begunstigd ambtenaar eene bijzonder teedere belangstelling. Dit gaf hem aanleiding tot veelvuldige bezoeken, die den heer gemaal en misschien ook der dame lastig begonnen te worden. Op zekeren dag, toen de gouv.-gen. in de meest opgeruimde stemming aan zijne schoone het hof maakte, hoorde men voetstappen. De heer W. schrikt en verzoekt de vrouw hem te verbergen In de haast bemerkt hij echter niet, dat zij hem in eene reeds gereed staande, goed tot dit doel ingerigte menageriekooi binnen liet; nauwelijks was hij er in of de kooi wordt behoorlijk gesloten. De heer gemaal verschijnt, en in weerwil van alle tegenspraak, wordt de kooi, met zijnheer den gouverneur-generaal er in, uit het venster gehangen. Natuurlijk verzamelt zich geheel P. voor het huis van den ambtenaar, om den zonderlingen vogel te zien, en het schandaal is onbeschrijfelijk."

TELEGRAFISCHE DEPÊCHES VAN HEDEN

Parijs. 5 Nov. Volgens eene particuliere depêche zou Koning *Victor Emmanuel* heden zijn intogt te Napels doen. Hij had tot zijne nieuwe onderdanen eene proclamatien gerigt, die tevens kon strekken tot een manifest aan Europa.

Amsterdam. Maandag, 5 Nov. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* $2\frac{1}{2}$ pCt. $62\frac{7}{8}$ percent. dito 4 pCt. $97\frac{5}{16}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 1816 5 pCt. $101\frac{5}{8}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $67\frac{1}{4}$.

Granen en Zaden.

Tarwe onveranderd; 130 pd. oude bonte Poolsche f 435. Rogge hooger; 118 pd. Petersburger f 194. Gerst in een doen. Haver zonder handel. Boekweit hooger. Koolzaad $\frac{1}{2}$ £ hooger, op 9 vat op November $72\frac{1}{2}$ £. Raapolie op zes weken f $43\frac{1}{4}$.

ASSEN, 6 Nov.

Opmerkelijk is de bouwlust in enkele steden van ons Vaderland.

's Gravenhage is in dit opzigt de stad der wonderen.

Daar verrijzen, als door een tooverslag, geheele straten, en elke ruimte, die zich leent tot eene geschikte huisplaats, die een weinig tuingrond en een vrolijk uitzigt heeft, wordt als 't ware met goud betaald, terwijl een bestek te maken en een gebouw, meest altijd van sierlijken vorm, op te trekken, het werk van een oogenblik is. Al die nieuwe huizen worden òf voor particuliere rekening, òf uit speculatie, 't zij van enkele personen of van associatien, gebouwd en geven blijkbaar goede rente. Wij gelooven niet te overdrijven, met het aantal nieuwe huizen in de jongste vijf jaren opgetrokken, op vijf honderd te begrooten en daaronder een vrij groot getal die van f 1000 tot f 2000 huur geven. Nog altijd wordt die uitbreiding en verfraaijing der stad voortgezet, en zij, die haar voor 4 a 5 jaar bezochten en nu weder in oogenschouw namen, staan verbaasd over de nieuwe schepping, die zich op verschillende plaatsen aan hun oog vertoont.

Ook Arnhem, waar de bouwlust reeds vroeger begon, wordt voortdurend vergroot en verfraaid. Naauwelijks is de eene rij goede nieuwe woningen voltooid of weder anderen verrijzen er. Zoo wordt er thans nabij het muzijkgebouw Musis Sacrum, eene nieuwe rij huizen gezet en met 1 Januarij e.k. zal de begraafplaats bij het stationsplein ontruimd en aldaar gronden voor nieuwen aanbouw afgestaan worden.

De gemeentebesturen zijn er steeds op uit, om dien bouwlust te vergemakkelijken en aan te moedigen en schromen niet, om daartoe opofferingen te doen, overtuigd als ze zijn, dat elk nieuw huis de welvaart der bevolking helpt vermeerderen.

Bij de mededeeling van deze verblijdende verschijnselen in de residentie en in Gelderland's hoofdstad is voorzeker de opmerking juist, dat die plaatsen zich bijzonder tot verfraaijing en uitbreiding leenen, door eene gunstige en gezonde ligging. Vandaar, dat in steden, meer ineengedrongen gebouwd en met een onmiddelijken omtrek, die minder tot bouwen uitlokt, niet dezelfde verschijnselen worden opgemerkt, als in beide zoo even genoemde plaatsen, en die opmerking leidt ons als van zelven tot de vraag: *biedt ook de stad onzer inwoning zich door hare ligging aan, tot eene geschikte en genoegelijke woonplaats voor gezinnen, die, om welke redenen dan ook, zich niet in Hollandsche steden kunnen vestigen en die, niet belemmerd in hunne keus, eene woonplaats zoeken, frisch en ruim, met eene gezonde lucht, waar de conversatie vrij en genoegelijk, het leven niet al te duur is en waar gelegenheid bestaat, om voor de opvoeding en het onderwijs van kinderen, behoorlijk te zorgen?*

En die vraag — zij kan in de volste ruimte toestemmend beantwoord worden.

Assen is eene ruime, opene, fraaije en gezonde stad, die overvloedige gelegenheid aanbiedt tot uitbreiding. waar het verkeer gul en ongedwongen, waar het leven, in vergelijking van Holland, goedkoop is en waar een bloeijend gymnasium, tevens inrigting voor moderne talen, en eene mede bloeijende kostschool voor meisjes worden gevonden, scholen, voor de kinderen van inwoners der stad, tot zeer matig gestelde prijzen geopend.

Voeg daarbij het heerlijke bosch in de onmiddelijke nabijheid der stad en de uitspanning die zij aanbiedt, alsmede de overige wandelingen om de plaats, en niemand kan ontkennen, dat voor vreemden, die eene woonplaats zoeken juist niet in Holland, Assen veler behoeften en wenschen zal kunnen bevredigen.

Sedert jaren hebben wij, met anderen, onze pen geleend, om de oplettendheid van vreemden op Drenthe te vestigen en zeer zeker heeft de pers in dit opzigt niet vergeefs gearbeid. Aan haar komt een welligt niet gering gedeelte toe van de bekendheid, die het overige gedeelte onzes Rijks van lieverlede van onze inderdaad belangrijke Provincie heeft verkregen en als eens de ijzeren rails zijn door haar mogen bedekken, zal dit mede te danken zijn aan de pers, die haar wondervol vermogen aan onderling overleg ten dienste stelde — welnu, diezelfde kracht is ook door de bevolking van Assen te gebruiken, om de publieke aandacht op deze fraaije stad te vestigen en hoogstwaarschijnlijk met gewenscht gevolg.

Wij onderwerpen dit denkbeeld aan de ernstige overweging van den aanzienlijken en nijveren stand en de ondervinding, dat menigen wenk, dien wij het publiek ten opzigte van niet onbelangrijke zaken gaven. *schijnbaar* verloren ging, ontmoedigde ons niet, om dien, zij het onder anderen vorm en op anderen tijd, op nieuw aan de openbare meening prijs te geven.

Dit denkbeeld, ook als het geen aanleiding geeft tot het gebruiken van vereenigde krachten, in beperkten kring nut doen en iets bijdragen om Assen spoedig die plaats onder de Noord-Nederlandsche steden te doen innemen waarvoor het als 't ware door de natuur bestemd is.

— Uit de hierachter staande annonce van den verkoop der gronden van de Maatschappij van Weldadigheid te Wateren, Hoogersmilde etc, zullen onze lezers zien, dat de 2000 bunders, waaronder zeer goede gronden voorkomen, bij de provisionele veiling slechts zijn gebragt op de geringe som van f 56067,20, dus slechts op f 27. per bunder. Wij meenen de aandacht onzer lezers op dezen verkoop te moeten vestigen, daar wij het er bepaald voor houden, dat hier koopjes kunnen gedaan worden, hetgeen dikwijls het geval is, wanneer er zulke eene groote massa gronden te gelijk aan den koop gebragt wordt.

— Kermissen geven dikwijls aanleiding tot uitspattingen en baldadigheden, die gewoonlijk eene droevige herinnering nalaten. Zoo hadden op de jongste veemarkt te dezer stede eenige jongens de stoutheid, om uit een koekkraam een zakje met geld te stelen. Dit zakje in de kraam bespeurd en te zamen overlegd hebbende hoe dat meester was te worden, sneed een hunner met een mes een gat in het kleed en toen dat gat nog niet groot genoeg was, gebruikte hij het mes ten tweeden male. Nu gelukte het hun, het zakje te stelen en trokken zij daarmede naar een stuk groenland, om den buit te deelen. De vrouw, die in de kraam stond, ontdekte echter als spoedig den diefstal en gaf daarvan kennis aan de politie. De brigadier-titulair W. *van Klingeren*, bijgestaan door den gemeenteveldwachter *A. J. Postuma*, waren binnen weinige oogenblikken de baldadigen op het spoor en bragten deze, 7 in getal, voor den officier van justitie waar, in voorloopig verhoor, al spoedig de misdaad en het aandeel dat elk hunner daaraan had, werd ontdekt.

Van een en ander is door genoemde ambtenaren procesverbaal opgemaakt.

— Op de jaarmarkt, den 1 dezer te Meppel gehouden, waren aangevoerd 543 koeijen, geldende van f 20—„ tot f 50—„, 271 vette Drentsche schapen, geldende van f 5—„ tot f 8—„ en 52 varkens, geldende van f 14—„ tot f 90—„ benevens 21 800 Ned. ponden boter. De aanvoer van alle handelsartikelen was vrij aanzienlijk en de markt werd druk bezocht. Even als men op de jongste markten elders heeft opgemerkt, ging ook hier het rundvee niet van de hand dan tegen verminderde prijzen, terwijl een gedeelte onverkocht bleef. Per Ned. pond gold het vette vee 36 à 48 cent, de vette varkens 42 à 45 cents, groen nagelhoutvleesch 40 à 56 ct., vet 45 à 48 ct., versche hammen 46 à 48 ct. In boter was met redelijken aanvoer de handel vlug, en dezelve gold per $\frac{1}{16}$ste vat 1e soort f 22 50 à f 24—„, 2e soort f 20—„ à f 21 -„ en inferieure f 17—„ à f 19—„.

De *Meppeler Courant* klaagt over den tragen aanvoer van de benoodigdheden voor de gazfabriek aldaar, tot welks spoedige levering de firma *Enthoven en Co* verpligt is De werkzaamheden staan daardoor stil.

De vraag is, of de boete op het niet nakomen dier verpligting wel hoog genoeg is gesteld. Wie weet, of de firma *Enthoven* er geen voordeel bij heeft, als zij de boete betaalt!

— De *Technische School* te Utrecht, die aanvankelijk 20 leerlingen telde, heeft nu 43 kweekelingen en ontvangt eene subsidie van de gemeente Utrecht, ten bedrage van f 2000.

Voor eene inrigting van dien aard, zou Assen welligt eene bij uitnemendheid geschikte plaats zijn. In 't Noorden des Rijks, begint men meer en meer de waarde van zulk onderwijs te waardeeren en de overtuiging vestigt zich allengs, dat de Techniek in de toekomst aan velen een fatsoenlijk bestaan zal kunnen schenken.

— Het doet ons zeer veel genoegen, dat de aandeelen in de op te rigten Vennootschap, tot instandhouding der Landhuishoudkundige school te Groningen, bijkans geheel zijn geplaatst en het bestaan dier inrigting alzoo verzekerd is.

De opofferingen, die men zich in de provincie Groningen daarvoor getroost en de zorg en moeite door het bestuur der school, tot bevordering van haren bloei genomen, hebben alle regt, op de erkentelijkheid en op de ondersteuning van allen, die beseffen van hoe groote waarde het is, dat in ons Land, aan eene inrigting als de bedoelde, theorie en praktijk hand aan hand geven.

— De Rederijkerskamers beginnen op verschillende plaatsen hunne werkzaamheden en hier en daar is men er reeds op bedacht, om voorstellingen te geven, tot ondersteuning der armen.

— Men hoopt algemeen dat de voorbereidende werkzaamheden aan de spoorwegen spoedig met kracht zullen beginnen.

De winter die nadert, zal hoogstwaarschijnlijk drukkend zijn voor de arbeidende klasse, want de noodzakelijkste behoeften des levens zijn duur en het zal dus eene weldaad zijn, als de behoeftige eerlijk verdiend brood mag eten.

— De bestrating te Rotterdam zal dit jaar niet plaats hebben met quenastkeijen, wijl die bijkans niet te krijgen zijn door groote bestellingen van het Fransche Gouvernement. Het gebruik van genoemde keijen zou de som, *nu* te besteden (f 87,700) aan bazalt-keijen, hebben verhoogd met ongeveer f 30,000.

— De gaz-fabrijk te Zwolle, zal waarschijnlijk over 1861 een saldo in de gemeente-kas brengen van ruim f 12000.

De straatverlichting aldaar, kost ruim f 10,000.

— Schiedam zal in 1861 uitgeven voor openbare werken f 126 000.

Die begrooting bedraagt het dubbele van die van 1859.

— Voor het *tooneel* en andere openbare vermakelijkheden, heeft het Gemeentebestuur van Utrecht f 1000 op de begrooting uitgetrokken en aan het stedelijk muzijk corps f 2000 toegewezen.

De leden van den Raad van Utrecht, waren bijkans eenparig van oordeel, dat het tooneel en het muzijk-corps de bovenaangeduide ondersteuning allezins verdienen. Het gemeentebestuur oefende daardoor eenigen invloed uit op den schouwburg en de muzijk, die zooveel genoegen verschaft aan alle inwoners, zou ook bij openbare feesten goede diensten bewijznn. Men moest op allerhande wijze, Utrecht tot eene stad maken, die door velen uit belang en tot uitspanning wordt gezocht.

— Volgens berigten uit de Kaapstad, heeft men te Burgersdorp, alwaar Ds. *Postma*, van 's Gravenhage, predikant der afgescheidene gemeente is besloten, den 18 Augustus, zijnde de dag, waarop Prins *Alfred* aldaar aankwam, voortaan als een vrijen dag (holiday) te vieren. Een boer, wien de Prins zijn portret vereerde, schonk uit blijdschap 100 p. st. aan twee kerken, terwijl een ander hem met tranen in de oogen verzocht, zijn Papa en Mama hartelijk te groeten, waarover de Prins natuurlijk moest lagchen. Op een ander dorp had de Prins eene eerewacht van jonge dames te paard en op zijne reis heeft hij ook President *Pretorius* en vorst *Moshesh* ontmoet.

— De jongste tijdingen uit Java, zijn nog altijd van ernstigen aard en het schijnt dat onder de krijgslieden (Duitschers of Zwitzers van geboorte) een ontevreden geest heerscht, die zich hier en daar op bedenkelijke wijze wijze openbaart.

Negentien oproermakers zijn *opgehangen* en hunne lijken bleven gedurende 24 uren aan de galg. Deze tentoonstelling heeft op de bevolking grooten indruk gemaakt Andere misdadgers, wier schuld niet zoo groot was, werden veroordeeld tot kruiwagenstraf.

Volgens andere berigten van Java, schijnt het, dat de behandeling van den soldaat nog al te wenschen overlaat en meent men dat betere bezoldiging, betere voeding en meer humane behandeling de ontevredenheid spoedig doen verdrijven. Daardoor zou de handhaving van orde en rust in onze Kolonien, toevertrouwd kunnen worden aan Javanen en Indianen.

† **Hoogeveen**, 3 Nov. Naar men in het zekere geïnformeerd is, hebben de onlangs nieuw benoemde raadsleden, de heeren *Jan Koster Pz.* en Mr *J. L. Tonckens* verklaard, zich deze hunne benoemingen te zullen laten welgevallen.

† **Schoon Oord**, 4 Nov. Ten behoeve der volks leesbibliotheek, van het depatement alhier, der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, is dezer dagen door 't hoofdbestuur van genoemde Maatschappij eene keurige verzameling nieuwe boekwerken overgezonden, bestaande 1o. in werken der Maatschappij, zoover geschikt en voorhanden en 2o. in uitgezochte romans, gedichten, reisbeschrijvingen enz.

Moge dit rijk geschenk, als sprekend bewijs van een christelijken geest der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, ook hier ter plaatse de bedoelingen van *Nieuwenhuizen* bevorderlijk zijn en — met de onlangs vermelde feestvieringen van 't 25 jarig bestaan der departementen Hoogeveen en Dalen, onze Gewestgenooten aansporen tot de oprigting van nieuwe afdeelingen eener Maatschappij, die meer en meer aan de eischen van den tegenwoordigen tijd weet te voldoen.

† **Staphorst**, 3 Nov. De Allerheiligen Donderdag te Meppel heeft weder treurige herinneringen achtergelaten. J. V. in de L., ongeveer 17 jaren, kreeg er eene snede over den rug, diep in het vleesch, van zoo bedenkelijken aard, dat onder consult van 2 bevoegden, de opening met 6 zilveren naalden aaneengeregen werd. Hoewel de vader het feit ter kennis bragt van de overheid, zal de dader moeijelijk uit te vorschen zijn, wijl de jongeling het ten eenenmale onbewust is, wie het hem heeft aangedaan. De lijder zelf stond voor geen vechter of rusiemaker te boek.

† **Peize**, 3 Nov. Gisteren is de oudste uit ons dorp, de achtingwaardige *H. H. Hagenauw*, in den hoogen ouderdom van bijna 94 jaren overleden. Niet alleen was hij bijzonder door zijne jaren, hij munte ook uit door zijne goede zeden en Christelijken wandel, terwijl hij de liefde en achting van alle dorpsgenooten bezat. Moge zijn asch in vrede rusten!

† 4 Nov. De groote jaarlijksche verkooping van rund vee, schapen en varkens, gisteren alhier gehouden, door de logementhouders R. L. en R. K., werd druk bezocht; er waren zoovele koopers, dat er bijna niets onverkocht is gebleven: waren de prijzen op de laatste najaarsmarkten dalende, hier was dit 't geval niet, hoewel er van allerhande soort ter verkoop waren aangeboden, de runderen zijn op een na allen verkocht.

† **Vries**, 5 Nov. Heden nacht is door de heeren *Schröder*, chirurgijn te Groningen. Dr. *Hesselink* alhier en Dr. *N. Pruissen* te Zuidlaren eene vrouw te Tinaarlo met de sectio caesarea (keizersnede) verlost. Kraamvrouw en kleine zijn beiden naar omstandigheden wel.

De Koninklijke Academie van Wetenschappen te Amsterdam heeft in de vereenigde vergadering van de beide Afdeelingen, gehouden op den 28sten April jl., als hare meening uitgesproken: „dat de zorg voor het opsporen, het „behoud en het bekendmaken van overblijfsels der vader„landsche kunst en beschaving uit vroegere tijden, tot „hare roeping behoort."

Voor het belang van zulk een waken zal wel geen bewijs worden gevorderd. De beoefening der geschiedenis kan de bouwstoffen niet ontberen, die de overblijfsels uit vroegere tijden alleen haar kunnen leveren, en wie er prijs op stelt zich bekend te maken met den zin, de zeden en gebruiken van het voorgeslacht, of zich eene heldere voorstelling wenscht te vormen van de ontwikkeling van vroegere beschaving en kunst, hij zal elke, ook de geringste bijdrage waarderen, waardoor die kennis kan worden bevorderd, hij zal de pogingen toejuichen, om de aandacht op die bouwstoffen en bijdragen te vestigen en te verhoeden, dat die, ook al schijnen zij den oppervlakkigen beschouwer onbeduidend, aan vernietiging prijs gegeven of veronachtzaamd blijven; hij zal het niet onnut achten, dat die bijdragen aan het oordeel worden onderworpen van hen, die in de gelegenheid en bevoegd zijn, om over hunne waarde een oordeel uit te spreken. Die pogingen moeten er toe leiden, om waar het slechts mogelijk is, gebouwen en gedenkteekens, waaraan zich de herinnering van roemruchtige feiten of groote mannen verbindt, tegen ondergang of verwaarloozing te bewaren; kunststukken van vroegere tijden, overblijfsels van vroegere beschaving tegen vernietiging, sloping beschadiging, verminking, ook tegen goed gemeende, maar dikwerf verderfelijke en onoordeelkundige herstelling, bijwerking, vervorming te behoeden en waar het behoud dier voorwerpen niet langer mogelijk is, door naauwkeurige teekeningen, plans enz.; of beschrijvingen, voor de toekomst in het gemis der oorspronkelijken te voorzien. Zoo zullen schatten van bouwstoffen verzameld kunnen worden met betrekkelijk geringe opofferingen, en zij aan wie de bewaring en schifting dier bouwstoffen wordt toevertrouwd, zullen de gelegenheid erlangen, om voor hare bewerking de beste bouwmeesters op te sporen, of waar deze laatste zich aanmelden, hun den toegang dier schatten te openen en hun het gebruik gemakkelijk te maken.

Om zulk een veelomvattend doel te bereiken is niet slechts eene talrijke, maar is eene algemeene deelneming en medewerking onmisbaar. De leden der Koninklijke Academie van Wetenschappen kunnen, ook bij den besten wil en met de meeste ingenomenheid voor de zaak, hunne aandacht en zorgen niet opzettelijk en voortdurend aan het onderwerp wijden; hunne ambtsbetrekkingen, hunne studiën en verpligtingen, ontnemen daartoe, althans verreweg aan de meesten hunner, de gelegenheid. Bovendien wonen zij niet op zulk eene wijze door het geheele land verspreid, om er op te kunnen rekenen, dat door hen overal en vooral in min bekende, afgelegene en kleinere plaatsen, waar dikwerf het gevaar het meeste dreigt, een wakend oog gehouden, laat staan dat opzettelijke onderzoekingen en nasporingen in het werk gesteld zouden kunnen worden. — In dit opzigt vooral moet de hulp en tusschenkomst van andere belangstellende personen worden ingeroepen.

Daartoe, en tot het beramen en in werking brengen van alle andere middelen voor het door haar gewenschte doel, benoemde de Academie eene Commissie uit haar midden.

Die Commissie komt thans tot U, met de bede om uwe belangstellende medewerking, eene medewerking die iedereen naar de omstandigheden waarin hij geplaatst is haar kan schenken, en wier uitbreiding in wijderen omvang en tot meer werkzame bemoeijingen, zij dubbel dankbaar zal erkennen.

Wat door U zelven, door uwen invloed tot het opsporen, het behoud en het bekend maken van overblijfsels der vaderlandsche kunst in den uitgebreiden zin van dat woord kan worden verrigt, kan de Commissie niet beslissen; een ieder zal met zich zelven daartoe te rade gaan en de middelen beoordeelen, die hem in dit opzigt beschikbaar zijn. Maar de Commissie zal zich ten hoogste aan U verpligt rekenen, wanneer gij van *elke* ontdekking die ter uwer kennis komt, van het bestaan van overblijfsels en kunstwerken, als de hier bedoelde, van gevaren die hen dreigen, van achtelooze behandeling waaraan zij bloot staan, en van alle omstandigheden wier bekendheid van eenig belang geacht kan worden, nu en dan, en in dringende gevallen onverwijld, haar wilt in kennis stellen, en, waar het U mogelijk is, beschrijvingen, teekeningen en plans laten vervaardigen van hetgeen niet langer kan bewaard blijven, of bij de Commissie voorstellen doen, hulp en inlichtingen vragen, waar die tot bereiking van het oogmerk U wenschelijk schijnen.

Uwe brieven en bezendingen zouden daartoe gerigt kunnen worden, in dringende gevallen met de *post* of andere snelle gelegenheden, waar minder spoed vereischt wordt, of de paketten te zwaar mogten zijn, langs eenen min *kostbaren weg*, aan het volgende adres:

Aan de
Koninklijke Academie van Wetenschappen
(*Voor de Commissie voor overblijfsels der Vaderlandsche Kunst*)
te Amsterdam.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

— Beroepen te Staphorst, Ds. *van Griethuizen*, te Poortvliet.

Dit is het 15de beroep.

— De R. Catholieke kerk, de pastorij en een schuurtje op het eiland Schokland, worden afgebroken, naar Ommen getransporteerd en aldaar weder overeind gezet ten dienste van de Cath. gemeente in laatstgenoemde plaats.

— Men berekent, dat er hier te lande thans reeds 150 hulp-onderwijzers-plaatsen vacant zijn. In Noord- en Zuid Holland doen zich bij eene bezoldiging van f 300 geene sollicitanten meer op.

— Men spreekt er van, dat er een Hulp-Onderwijzers-Genootschap zal worden opgerigt om de belangen van dien stand te bevorderen.

INGEZONDEN STUKKEN.

Mijnheer!

Verwondering baarde het mij, dat de heer F. in mijn artikel, geplaatst in no. 127 dezer Courant, eenige woorden gevonden heeft, die Z.Ed. aanleiding schijnen gegeven te hebben tot een antwoord daarop, met vele uitweidingen.

Vooropzet ik de verklaring, dat ik niet zien kan, dat mijn artikel iets bevat, hetgeen de onderwijzer alhier zich zoude kunnen aantrekken terwijl het ook geheel buiten mijne bedoeling was, Z.Ed. regtsstreeks of zijdelings in zijne ambtsvervulling aan te vallen.

ZijnEd. schrijven wederom te beantwoorden, is mijn plan niet. Het zoude tot personaliteiten aanleiding kunnen geven, welke ik voornamelijk in eene courant ondoelmatig vindt.

Desniettemin is en blijft het waar, dat het schoolwezen alhier veel, zeer veel te wenschen overlaat, door het gebrekkige bezoek der school.

Laat de heer F. slechts de vergelijking van B. ter hand nemen, daár, waar Noordwolde met 3000 en Wolvega met 1600 zielen voorkomt, en verder beider schoolwezen vergelijken, dan moet ZijnEd. zulks, naar mijn inzien, met mij beämen.

Voorzeker is de heer F. ook bekend met de Commissie uit de naburige departementen Wolvega, Oldeberkoop en Frederiksoord der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. Ging die ook niet van het plan uit, om het schoolwezen alhier bevorderlijk te zijn door het stichten van een of meer scholen? Zoude die het wenschelijke daarvan ook niet ingezien hebben? Is het niet te hopen, dat allen, die konden, werkelijk ter schole kwamen? En zoude het geven van onderwijs aan de jeugd eener bevolking van 3000 zielen door één hoofdonderwijzer niet eene zware, niet eene te zware taak zijn? En eindelijk, om op mijne bedoeling terug te komen, nogmaals de vraag: zoude een tweede onderwijzerstractement, door Noordwolde te betalen, de last, die op Noordwolde drukt, Noordwolde wederom niet zwaarder doen dragen, dan eenig dorp in deze gemeente?

Voor bovenstaande wordt eene plaats in UEd. courant verzocht. UEd. zal hiermede verpligten.

UEd. Dw. Dienaar,
G.

Noordwolde, 3 Nov. 1860.

MEPPELER-SLUIS.

Ingevolge het arrest van het Hof in N.-Holland, zal de gemeente Meppel de Meppeler-Sluis terug bekomen. Zal Meppel hierbij groot voordeel hebben? Behoudens beter oordeel, meenen wij, dat zulks niet het geval zal zijn. Bij het Hooge Gouvernement is als beginsel aangenomen, dat tollen en doorvaartgelden, bij de deswege vast te stellen tarieven, niet hooger mogen opgevoerd worden dan volstrekt noodig is tot dekking der kosten van toezigt en onderhoud en van de renten van het kapitaal, tot de daarstelling aangewend; Zij mogen nimmer strekken, om daaruit winsten te trekken. Het Gouvernement zal dus geen tarief van doorvaartsgelden door de Meppeler-Sluis goedkenren dan voor zoo ver uit de opbrengst de kosten van toezigt en onderhoud kunnen bestreden worden; zelfs zal het bezwaarlijk iets voor renten in rekening kunnen toelaten, omdat Meppel de Sluis niet heeft daargesteld of liever geheel vernieuwd, hetgeen de Kan. Maatschappij heeft gedaan, zoodat de gemeente ook geene aanspraak kan maken op vergoeding van de renten van de kosten van daarstelling althans van vernieuwing.

Welke winst behaalt Meppel dan? Geen de minste. Al hetgeen het ontvangt, moet het ook weer uitgeven en bovendien heeft het de last, om voor toezicht en onderhoud te zorgen, en is verantwoordelijk voor eene goede bediening.

Maar Meppel zegt men, is meester van de Sluis. Welk voordeel heeft het daarvan? Er zal zekerlijk een Reglement gemaakt worden, waaraan ook Meppel gebonden zal zijn en het zal volstrekt niet willekeurig de Sluis mogen openen of sluiten.

Zal Meppel de doorvaart van een enkel schip kunnen verhinderen, dat van Hoogeveen komt of derwaarts gaat? Van geen enkel, of het stelt zich bloot aan eene actie tot schadevergoeding of wel aan de intrekking van de bevoegdheid tot heffing van sluisgeld.

Wij vreezen, dat de Meppeler-Sluis meer last dan voordeel aan Meppel zal aanbrengen.

Welk nadeel heeft de Maatschappij? Niets, zoo slechts de sluis goed onderhouden en goed bediend wordt. En het zal haar belang en hare taak zijn, hierop naauwlettend toe te zien en te zorgen, dat beiden door goede reglementaire bepalingen verzekerd worden.

M . . . . . **X.**

LAATSTE BERIGTEN.

Ongeveer een *zevende* van de bevolking van het Koningrijk Napels heeft deel genomen aan de stemming *voor* of *tegen* de aanhechting van Sardinie $^{99}/_{100}$ van dat zevende gedeelte was *voor* die aanhechting.

Advertentien.

Bevallen van eene DOCHTER, B. FOCKENS, geb. DE BOER.
Schoonoord, 3 Nov. 1860.

Mogten wij ons ruim een half jaar weder in het bezit van een BEREND verheugen, Hem, die ons ook den andere voor nu 3 jaar zoo vroegtijdig ontnam, behaagde het dezen ook heden reeds wederom, nog pas ontloken zijnde, tot zich te nemen. Is alzoo de nog altijd ongeheelde wond, ons van de eerste geslagen, hierdoor als op nieuw opengereten, ja zelfs vergroot, geloovig, hoe gebrekkig en zwak dan ook, hopen en wenschen wij, in de kracht des Almagtigen te vertrouwen, aan den schoot des Heilands, dien grooten kindervriend, en die de Alpha is en de Omega, de sleutels heeft der helle en des doods, ook eens dood is geweest, maar leeft in alle eeuwigheid, het eens, om er nimmer weer van te scheiden, in Hemelglans en onsterfelijk weder te vinden.

Gasselter-Nieuwveen den 2 November 1860.
R. H. WICHERS.
L. WICHERS—HOGEN ESCH.

Heden ontsliep zacht en kalm, in bijna vier en negentigjarigen ouderdom, HENDRIK HARMS HAGENAUW.
Dienende deze zoowel tot bijzondere als algemeene kennisgeving.
Peize den 2 November 1860.

Namens de Familie,
J. LUINGE.

Heden overleed, tot onze bittere droefheid, na eene hevige ziekte van slechts drie weken ons hartelijk geliefd Dochtertje GERRITDINA WILLEMINA, in den ouderdom van vier jaren en twee maanden.
Smilde den 5 November 1860.

C. HUBENET.
G. HUBENET—ODDING.

Eenige kennisgeving.

Allen

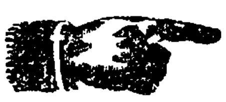

die iets VERSCHULDIGD zijn aan of te VORDEREN hebben van- of PAPIEREN onder zich berustende hebben, behoorende tot de NALATENSCHAP van wijlen Jonkheer Mr HENDRIK JAN LEOPOLD VAN DER WIJCK, overleden te Assen, worden verzocht daarvan **BINNEN 14 DAGEN BETALING OF OPGAVE** te doen aan Jhr. Mr G W A VAN DER WIJCK, Advocaat te Assen.
Assen den 5 November 1860.

WORDT TE KOOP AANGEBODEN:

Eene goed onderhoudene 6½ octaafs **PIANO**. Informatien bij den Boekhandelaar H. P. A VAN GORCUM te Assen.

Uit de hand te koop,

op voordeelige voorwaarden: een **HUIS** en daarachter gelegen **TUIN**, groot 1 mudde Land, gelegen te Zuidsleen, vóór den 25 November e.k. Te aanvaarden den 1 Mei 1861 te bevragen bij den Eigenaar E G KUIPER te Sleen

UITSLAG DER VEILING

VAN ONGEVEER

twee duizend bunders

BOUW-, WEIDE-, BOSCHGROND EN HEIDE.

De MAATSCHAPPIJ VAN WELDADIGHEID maakt door deze aan de belanghebbenden bekend, dat de onder Wateren, gemeente Vledder, Appelscha, gemeente Ooststellingwerf, Diever en Smilde gelegen **GRONDEN** in veiling, en met de verhooging, hebben opgebragt:

1o. De perceelen één tot en met zeven, uitmakende ongeveer **1235** bunders **BOUW-, WEIDE-, BOSCH- en HEIDEGROND**, behoorende onder Wateren, gemeente Vledder, zooals nader omschreven is in de Verkoopboekjes . . . . . . f 40370.—
2o. De perceelen acht tot met vijftien, gelegen als voren, uitmakende ongeveer **73** bunders **BOEKWEITVEEN** f 1514.—
3o. De perceelen zestien tot en met drie en twintig, gelegen in het Dieverveld, gemeente Diever, uitmakende ongeveer **87** bunders **HEIDE** f 1770.50
4o. De perceelen één tot en met dertien, gelegen te Hoogersmilde uitmakende ongeveer **30** bunders **BOUWLAND** en **HEIDEGROND** . . . f 3838 10
5o. De perceelen één tot en met vier en veertig, gelegen onder Appelscha, gemeente Ooststellingwerf, uitmakende ongeveer **643** bunders **BOEKWEITVEEN en HEIDE** . . f 8574.60

Te zamen 2068 bunders á f 56067.20

De finale toewijzing zal plaats hebben, wat de perceelen gelegen onder Wateren en Diever betreft, in het Logement te Frederiksoord op **Woensdag den 21 November**, des morgens te **tien** uur, en **NIET** op den 12 November, zooals in vorige annonce was bepaald.
De finale toewijzing van de onder Appelscha en Hooge-Smilde gelegen perceelen, zal plaats hebben op **Vrijdag den 23 November e k**, 's morgens te **tien** uur in het Logement „**de oude Veenhoop**" te Smilde, en dus **NIET** op den 16 November, zooals bij vroegere annonce was bepaald.
Nadere informatien zijn, op *franco* aanvrage, te bekomen bij den heer GERAETS, Instituteur te Wateren, en bij CASPER te Groot Wateren, door wien de perceelen worden aangewezen, en bij den ondergeteekende.
Frederiksoord 1 November 1860.

De Directeur der Maatschappij van Weldadigheid,
(get.) C. J. M. JONGKINDT CONINCK.

Ten verzoeke van J. TIMMER te Zuidlaren, zal de ondergeteekende Notaris, op Zaturdag den 10 November aanstaande, ten huize van den Kastelein G. HOMMES, publiek verkoopen:

Plus minus tachtig

levende Varkens.

Borger 4 November 1860.

J HEPPENER,
Notaris

De erven J. SMIT te Zwiggelte zijn voornemens, ten overstaan van den Notaris KIJMMELL, op nader te bepalen dag, in het Hoog- en Laaghalerveen, publiek te verhuren:

Pl m 100 bunken **BOEKWEITENVEEN**, en te veilen: een bunder **TURFVEEN** en **ONDERGROND**, mede in het Halerveen gelegen.
Westerbork 2 Nov 1860.

Voorloopig berigt.

H.H. DIRECTEUREN der Dr. Veen- en Midden-Kanaal-maatschappij zijn voornemens, in de maand December e.k. te Odoorn op zeer aannemelijke voorwaarden, publiek te verkoopen:

42 Bunders 97 Roeden **VEEN** zijnde 3 Veenplaatsen in het Oosterveen, gem Emmen en 5 **VEENPLAATSEN** in het Odoornerveen, alles aan de snede en strekkende op het Oranjekanaal.
Nadere informatiën en aanwijzing zijn van af heden te bekomen bij den Hoofdopzigter der Maatschappij, den heer J. LOKKER te Emmen.

Notaris: Mr. S J. OOSTING.

Op Zaturdag den 24 November e.k., zal de COMMISSIE voor de **MARSVERDEELING** te Coevorden ten huize van P. RIKKERS aldaar, publiek om 7 uur 's avonds verkoopen:

Een perceel **GROND**, 1 B. 21 r, gelegen tusschen perceel no 13 en den **GROND** der Coevorder Kanaalmaatschappij.
1 **DITO**, groot 28 r., ten westen van perceel no 32, langs den Kanaaldijk.
1 **DITO**, groot 58 r., ten westen van perceel no. 33, langs den melkweg.

Mr. A. SLINGENBERG, Notaris.

ABSHAUBBIN'S

ANTI-RHUMATISCHE WATTEN.

Tot heden was er nog geen middel bekend, dat zoo onfeilbaar alle Rhumatiek geneest als de onschatbare uitvinding van Abshaubbin. De volgens zijne ontdekking bereide Watten, bij vele lijders aan het zoo gevreesde Rhumatiek reeds zoo gunstig bekend beginnen meer en meer de aandacht der HH Geneeskundigen te trekken zoodat zij door HEd zeer worden aanbevolen. Lijders, die geheel door het Rhumatiek verstijfd waren, zijn door de aanwending dezer Watten, binnen weinige uren, zoo volkomen hersteld, dat zij niet alleen van hunne pijnen bevrijd waren, maar zelfs den zwaarsten veldarbeid konden verrigten. Daarenboven hebben zij nog dit voordeel boven andere geneesmiddelen, dat zij zonder eenige ongerustheid ook door den minstkundigen kunnen worden gebruikt, daar ze niet het geringste nadeel kunnen teweeg brengen, of aan andere gelijktijdig gebruikte geneesmiddelen schadelijk zijn.
Deze heilzame Watten worden alleen ECHT verkocht bij den hoofd-depôthouder A. BREETVELT Az. te Delft, door wien de blaauwe billetten, waarin ieder pakje is gewikkeld, zijn onderteekend en waarop tevens voorkomen de namen der Depôthouders, waar dezelve alleen en uitsluitend zijn te verkrijgen, waarop men tot voorkoming van bedrog wel heeft te letten. Prijs per pakje 25 cents.

A. BREETVELT Az.,
Delft, Groote Markt, nevens de Waag.

Verdere Depôts:
Wed. J. A van der Wijk te Assen.
E. Lakke te Meppel.
B. van Wieren te Noordbarge.
J van der Wolde Jr te Hoogeveen.
B. J. van Coeverden te Coevorden.
E. Bing Jr. te Blokzijl.
K Timmermans te Steenwijk.
S Bakker te Stadskanaal.
NB In alle plaatsen van Drenthe, waar nog geen Depôthouders zijn, kunnen dezelve nog aangesteld worden Brieven *franco* aan het Hoofddepôt te Delft.

WIJ MAKEN ATTENT OP
MERKEL'S GLANSLEDERLAK
die uitmuntend aan het doel beantwoordt en zeer gemakkelijk te gebruiken is.
Deze Lak onderhoudt het Glansleder en hergeeft daaraan in weinige minuten de schoonste glans. Prijs per kruikje 35 cent.
Het Persisch Insectenpoeder
doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle andere ongedierten. Wij verkoopen het in zakjes voor 50 cents.

PORTMAN'SCHE **POLITOER-** of **WRIJFWAS**, met gebruiksaanwijzing. Het fleschje 15 cts.
Het gunstig bekende ***Schumachers Poetspoeder*** dat het spoedigst en op de gemakkelijkste wijze het Metaal schoonmaakt, is weder voorhanden.
BRABANDERS **STIJFSELGLANS** doet het IJzer glad en gemakkelijk over het goed heenloopen en het goed krijgt een mooijen glans. Een Zakje kost 13 cents.
De nieuwe ***MINERALE LIJM*** is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, het zij van Porcelein, Glas, Hout, Marmer, IJzer of ander Metaal zoo stevig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats, dan op de gelijmde breken zal. Een fleschje kost 30 Cents.
Het ***VLEKKENWATER*** neemt alle mogelijke vetvlekken weg uit Zijden, Wollen en andere Stoffen, zonder de kleuren in het minst te veranderen. Prijs per Flacon 40 Ct., groote Flesch f 1—.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen H P. A VAN GORCUM
Coevorden, C J. van der SCHEER.
Dedemsvaart H. L v d VECHT.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel A JEULEN.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN.
Steenwijk K. TIMMERMANS.

en in de bekende Depots in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND

WOLVEGA 25 — 31 Oct. Geb. Jantje dochter van H. M. Douma en J. E. Pulsinga van Vinkega; Pieter zoon van J. Gort en F. T. Holtrop van Noordwolde; Rietze zoon van G. J. van der Veen en A. R. Lemstra van Sonnega; Froukje dochter van A. J. Piest en A. R Wagter van Wolvega; Meine zoon van N. A Pape en G. M. Fits van Noordwolde; Geesje dochter van S. L. Brugge en J. H. Pen van Spanga; Pietje dochter van J A. Booij en K. W. Wierda van Wolvega; Aaltje dochter van J. Jongedijk en F. S. Roders van Noordwolde. — Ondertr. J P. Schlecht en J. G. Bakker van Blesdijke: R. Hof van Blesdijke en E. H. Castaing van Steenwijkerwold: A. M. Mandemaker van Noordwolde en A. Jasper van Oudehaske. — Gehuwd: A. J. Maas en J A. Schippers van Steggerda; J. Smit en W. J. Elsinga van Steggerda. — Overl. J. J. Westerkamp ml 69 jaren wedn. van Oldeholtpa; J. R. Slot mannelijk ongehuwd 21 jaren van Boijl.

MARKTBERIGTEN.

Amsterdam 2 Nov. Kamper-Eilands HOOI f 17 a f 2[illegible].
TARWE merkelijk lager verkocht; 129 ℔ b. Poolsche f 425 bij partij, 158/2 ℔ witb. dito f 465.
ROGGE. Ongedroogde prijshoudend, gedroogde nagenoeg onveranderd met goeden handel; 122 ℔ Pruissische f 212 bij partij. 121 ℔ Galatz f 210, 116 119 ℔ Petersburger f 186 f 192 bij partij, 120 ℔ dito f 198. Op levering per 2100 kilo vast Maart f 187 f 188 f 189, Mei f 190.
GARST in een doen, 122 ℔ Koningsberger f 225, 96/95 ℔ Friesche Winter f 185 f 187.
KOOLZAAD £ ½ hooger, op 9 vaten Olie in April £ $75\frac{1}{2}$; October £ 72.
LIJNZAAD prijshoudend, 101 ℔ Archangel f 300 f $302\frac{1}{2}$, 116 ℔ Berdianski f $362\frac{1}{2}$, 111 ℔ Calcutta f 375, 108 109 ℔ dito f $362\frac{1}{2}$.
RAAPOLIE ruim prijshoudend, op 6 weken f 43, Vliegend f $41\frac{3}{4}$; 1o November f 42 f $41\frac{3}{4}$, December f 42; Mei f 43.
LIJNOLIE onveranderd, op 6 weken f $31\frac{3}{4}$; Vliegend f $30\frac{1}{2}$, 1o November f $30\frac{1}{4}$ December f $30\frac{3}{4}$ ½.
HENNEPOLIE op zes weken f $40\frac{1}{4}$, Vliegend f 39.
RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 80 a f 85.
LIJNKOEKEN per 104 stuks f 12 a f $15\frac{1}{4}$.
Schiedam 2 Nov MOUTWIJN f 14.00. — JENEVER f 19.50 Amst. proef f 20.75.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1860.

	pCt.	2 Nov.	3 Nov.
Nederl. W.S.	$2\frac{1}{2}$	$62\frac{1}{8}$	$62\frac{7}{8}$
—	3	$75\frac{9}{16}$	
—	4	$97\frac{1}{2}$	$97\frac{9}{16}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$		$92\frac{1}{8}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	$129\frac{1}{2}$	$129\frac{1}{2}$
O.I. Leening	4	$95\frac{3}{4}$	
Aand. H. Spw.			
—— R. ——	$4\frac{1}{2}$		
N. B.	3		
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl Hope	5	$101\frac{5}{8}$	$101\frac{3}{4}$
Cert. 1831/33	5	$85\frac{15}{16}$	86
Dito 1840	4		$77\frac{1}{4}$
— Or. 2e3e4eL.	4		$77\frac{1}{4}$
— 5e L.	4		
— 5e Serie	5	$87\frac{1}{8}$	$87\frac{1}{8}$
— 1855 6eS.	5	$95\frac{7}{8}$	96
— van Ass.	6	$57\frac{1}{4}$	

	pCt.	2 Nov.	3 Nov.
Polen,			
Aand. f 500			165
Obl.	4	$77\frac{3}{4}$	78
Spanje, Obl.	$1\frac{3}{4}$	$39\frac{9}{16}$	$39\frac{7}{16}$
Obligatien	3	$47\frac{11}{16}$	$47\frac{7}{8}$
Binnenl.	3	$46\frac{1}{8}$	$46\frac{15}{16}$
Amortisable		$24\frac{1}{4}$	$23\frac{7}{8}$
Bewijz. Coup.		$6\frac{3}{8}$	$6\frac{3}{8}$
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	54	
—— ——	4	$44\frac{1}{2}$	
—— Metal.	5	$46\frac{1}{16}$	$45\frac{7}{8}$
— RenteA.	5	$67\frac{5}{8}$	$67\frac{5}{8}$
— Nation.	5	$53\frac{1}{4}$	$53\frac{1}{16}$
—— ——	$2\frac{1}{2}$	$24\frac{7}{8}$	$24\frac{11}{16}$
Belgie, Cert.			
Rothschild	$2\frac{1}{2}$	$52\frac{1}{2}$	
Portug., Obl.	3	$44\frac{1}{4}$	$44\frac{3}{8}$
Brazilien	5		
Weener Bandealer	4		

2 Nov.
De markt was heden, zoo voor Nationale als buitenlandsche fondsen, algemeen iets vaster gestemd, bij eenige affaire in Oostenrijksche.

3 Nov.
Handel en variation waren onbeteekenend.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.